

Liturgie Goede Vrijdag, 19 april 2019

lezing: Marcus 15:1

's Morgens, in alle vroegte, kwamen de opperpriesters met de familiehoofden en de schriftgeleerden in voltallige vergadering bijeen. Ze lieten Jezus boeien, leidden hem weg en leverden hem uit aan Pilatus.

zingen Driemaal vergeefs - 1^e keer cantorij, 2^e keer allen

*De geestelijke macht,
de wereldlijke macht,
en die van de bezetter...
Zij vonden geen reden om hem te doden...*

*Dus bespotten zij hem
en geselden hem
en deden of hij, hun arrestant, een koning was
om hun gebrek aan bewijs en kwade opzet te verhullen.*

zingen Zoals zo vaak - 1^e keer cantorij, 2^e keer allen

*Zij koelden hun woede en hun onmacht
op zijn onschuld,
want hij maakte het hen moeilijk
hun onrecht en eigenbelang overeind te houden.*

zingen Zoals zo vaak - 1^e keer cantorij, 2^e keer allen

*En de schijn van recht, de huichelarij,
de willekeur, draait rond
van de geestelijke macht
naar de wereldlijke macht
naar die van de bezetter.*

*En eindelijk vonden zij een reden om hem te doden.
een drogreden,
een vals getuigenis,
een uit zijn verband gerukt verhaal.*

zingen Zoals zo vaak - gemeente in canon met cantorij

*En de geestelijke macht
en de wereldlijke macht
en die van de bezetter
konden rustig slapen gaan.*

zingen Driemaal beticht - couplet 1, 2, 3 door cantorij en 4, 5 door allen

1. Driemaal beticht van kwaad niet bedreven,
driemaal de wet der liefde geketend.

2. Driemaal gevraagd om met mij te waken,
driemaal zo moe zijn jullie gaan slapen.

3. Driemaal gevraagd of jij hem zou kennen,
driemaal gevluht in bange ontkenning.

4. Driemaal vergeefs gezocht naar een reden,
driemaal opnieuw zijn onschuld bewezen.

5. Driemaal beticht van kwaad niet bedreven,
driemaal de wet der liefde geketend.

*En toch,
te midden van belangen en partijen,
van politieke doelen en bedrog,
die dolgedraaide duivelsdansen der macht,
stond daar de machtige bezetter
die zijn verdachte vroeg:
Wat is waarheid?*

....
Een vraag die stilte was...

*Oog in de wervelstorm
van machtsbelustheid, eigenwaan
opzweepen van onwetend,
snel opstandig volk.*

*Wat is waarheid?
Het windstil ogenblik
was in een flits voorbij,
en in de storm
van overmacht en dwangbevel,
wan worgwet, half en heel verraad,
de slinkse strijd van invloed en van geld,
ging weer de waarheid ten onder.*

de cantorij zingt: Waarheid is een stille stem

1. Waarheid is een stille stem,
een zeker weten van de weg.
2. Het harde van de waarheid is,
dat zij vaak zo bitter is.
3. Waarheid wacht tot je haar zoekt,
wie vindt heeft innerlijke moed.
4. De diepte van de waarheid is,
keuze die gegeven is.

*En zij vonden een reden om hem te doden.
Zo hadden de gebeurtenissen hun beloop.*

*Zoals zo vaak,
zoals in alle tijden
en overal...*

*Licht dat terugkomt?
Hoop die niet sterven wil?
Vrede die bij ons blijft?*

korte stilte

lezing: Marcus 15: 17-20

Ze deden hem een purperrode mantel om, vlochten een krans van doorntakken en zetten die op zijn hoofd. En ze begonnen hem te begroeten: "Dag, koning van de Joden!". Met een stok sloegen ze hem op zijn hoofd, ze bespuugden hem, maakten een kniebuiging en brachten hem hulde. Na deze bespottung deden ze hem de purperrode mantel af en trokken hem zijn kleren weer aan en leidden hem de stad uit om hem te kruisigen.

*Hier sterft een mens,
en als goden sterven
sterven zij om op te staan,
maar door de dood zullen zij gaan.*

Vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen.

zingen: De weg die is gekozen – door de cantorij
De weg die is gekozen teneinde gaan. *Waarom?*
Ontvluchting en ontsnapping steeds weer weerstaan. *Waarom?*
Bespot en uitgelachen, vernederd zijn. *Waarom?*
Slechts speelbal van hun luimen en domheid zijn. *Waarom?*
Beroofd en onbegrepen en naakt daar staan. *Waarom?*
Niet wetend wat zij deden, laat hen begaan. *Waarom?*

Vergeef het hun.

Oh God, houd mij vast!

Vandaag nog zul je bij mij zijn in het paradijs.

zingen: En op die tocht – door de cantorij
En op die tocht door duisternis
van onbegrip, benauwenis, verlatenheid
is daar die stem, is daar die hand,
die voetstap naar hetzelfde land, een metgezel.
Een ogenblik bemoediging
dan weer de pijn en marteling, nog niet voorbij.

Oh, God, houd mij vast!

Vrouw, dat is je zoon. Dat is je moeder.

*In alle eenzaamheid en lijden
blijft de angst om hen van wie je houdt,
die in gedachten bij je blijven,
- dat zij sterk staan! -
Je beveelt hen
in elkanders liefde aan.*

Oh, God houd mij vast!

Lezing Lucas 23: 44, 45

Het was al ongeveer twaalf uur toen het over het hele land donker werd tot drie uur in de middag; er was een zonsverduistering. Het gordijn in de tempel scheurde doormidden.

*Hoe diep de ellende!
Zelfs de zon wordt verduisterd,
het licht wordt weggenomen
van de aarde
van hen die daar leven
weg ook van hen
die gaan tot het uiterste.*

Mijn God, mijn God, waarom hebt U mij verlaten?

de cantorij zingt: Hoeveel doden moet ik sterven

*Hoeveel doden moet ik sterven
tot ik eindelijk verlost ben,
tot gedaan is wat er moest gedaan?
Waarom God, waarom Jij trouwe,
Jij, mijn laatste zekerheid,
waarom, waarom verlaat Jij mij?
Wanhoop, wanhoop overvalt mij!
Niets dan duisternis en stilte,
het rijk der dood, van stof en as.*

*Verlaten, oh, verlatenheid,
dat is het allerergste!*

Oh, God, houd mij vast!

*Wat mij rest, is overgave
overgave in den blinden.
Overgave.*

Maar, God houd mij vast!

zingen: Grijsze nevel om mij heen – door cantorij en gemeente

Ik heb dorst.

*Nog even, voor ik sterf, te drinken
van het leven, van de wijn
die mij met zijn kracht benevelt.
Lieve wereld, mijn geliefden,
en lief leven,
à Dieu.*

Het is volbracht.

*Wat wordt het stil!
Is alles uitgeleden?
Is alles nu gedaan?*

*Wat is het stil!
Is deze stilte vrede?
Is alles nu volbracht?*

*Het blijft zo stil,
zo stil in mij, zo stil rond mij
alles wordt zo licht, zo ruim.*

*En luidkeels roep ik om mij heen,
in die verwondering:
het is volbracht!*

Vader, in uw handen leg ik mijn leven.

*In Jouw handen, bron van mijn bestaan,
begin en einde, Die mij adem gaf
en Die mij op zal nemen in Jouw vrede
in Jouw geheim,
leg ik mijn dood en leven.
Leg ik mijn leven.*

stilte

de cantorij zingt: De aarde beeft

De aarde beeft, de bodem scheurt zich open

- grond onder mijn voeten -

niets zal meer zijn zoals het was.

De onschuld stierf. Is alles nu gestorven?

het licht en het leven, de waarheid die niet sterven kan?

Verder leeft wat onsterfelijk is.

lezing: Mattheus 27: 57-61

's Avonds kwam een welgesteld man van Arimatea. Hij heette Jozef en was ook een leerling van Jezus. Hij ging naar Pilatus en vroeg hem om het lichaam van Jezus. Pilatus gaf opdracht het aan hem af te staan. Jozef haalde het lichaam van het kruis af, wikkelde het in schoon linnen en legde het in zijn eigen grafkamer die hij pas in de rotsen had laten uithakken. Hij rolde een grote steen voor de ingang en ging weg.

zingen: Laten wij dan nu, couplet 1 door cantorij, couplet 2 en 3 door allen.

Laten wij dan nu begraven
wie zijn taak hier heeft gedaan,
toevertrouwen aan de aarde,
met zijn woorden verdergaan.
Stof uit stof en as uit as.

Laten wij dan nu de tranen
van verdriet en van gemis,
laten vallen op de aarde
die ons wieg en woning is.
Stof uit stof en as uit as.

Laten wij dan nu verzorgen
wat er bleef van deze mens,
wetend dat zijn geest geborgen
bij de Bron van alles is.
Stof uit stof en as uit as.

.....

We verlaten in stilte de kerk.